

**Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de
Naamsesteenweg 85 te Sint-Truiden**

**Leslie Engels
Wouter Yperman**

**Tienen, 2021
Studiebureau Archeologie bv**

Colofon

Nota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Naamsesteenweg 85 te Sint-Truiden

Initiatiefnemer:	Vestra NV
Projectleiding:	Annelies De Raymaeker & Vanessa Vander Ginst
Leidinggevend archeoloog:	Wouter Yperman
Auteurs:	Leslie Engels & Wouter Yperman
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bv (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bv mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bv
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2021, Studiebureau Archeologie bv

Inhoudstafel

Inhoudstafel	1
Hoofdstuk 1 Samenvatting van het reeds uitgevoerd onderzoek	2
Hoofdstuk 2 : Verslag van resultaten	6
2.1 Beschrijvend gedeelte	6
2.1.1 Administratieve gegevens	6
2.1.2 Archeologische voorkennis	8
2.1.3 Vraagstellingen en onderzoeksopdracht	9
2.1.3.1 Landschappelijk profielputtenonderzoek	9
2.1.3.2 Proefsleuvenonderzoek	10
2.1.4 Vooropgestelde onderzoeksmethode en -technieken	10
2.1.4.1 Landschappelijke profielputtenonderzoek	10
2.1.4.2 Proefsleuvenonderzoek	12
2.1.5 Afwijkingen t.o.v. het Programma van maatregelen (PVM)	14
2.2 Assessmentrapport	16
2.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied	16
2.2.2 Beschrijving van de referentie-bodemprofielen	22
2.2.2.1 Pedogenetische zone 1: OT-profielen	23
2.2.2.2 Pedogenetische zone 2: Bt-horizont	25
2.2.3 Beschrijving van de bodemsporen	27
2.2.4 Beschrijving van de vondsten	31
2.3 Datering en Interpretatie van het onderzochte gebied	33
2.4 Impactbepaling van de geplande werken op het bodemarchief	34
2.5 Potentieel op kenniswinst	35
2.6 Beantwoording onderzoeksvragen	36
2.7 Conclusie en afweging vervolgonderzoek	37
Hoofdstuk 3 Programma van maatregelen	39
3.1 Administratieve gegevens	39
3.2 Gemotiveerd advies	40
3.3 Programma van maatregelen	41
Bijlagen	43
Bijlage 1: Plannenlijst	45
Bijlage 2: Sporeninventaris	49
Bijlage 3: Vondsteninventaris	51
Bijlage 4: Fotoinventaris	53
Bijlage 5: Profielinventaris	55
Bijlage 6: Allesporenplan	69

Hoofdstuk 3 Programma van maatregelen

3.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2021C5 (landschappelijk bodemonderzoek) 2021B334 (proefsleuven)
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande sloopvergunningsaanvraag buiten een archeologische zone. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen het projectgebied (oppervlakte 6 553 m²) en het vergunningsgebied (oppervlakte 6 158 m²). Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3 000 m² of meer bedraagt (Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Wouter Yperman OE/ERK/Archeoloog/2015/00056 Studiebureau Archeologie bv OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Actoren	Wouter Yperman (assistent aardkundige, erkend archeoloog) Leslie Engels (assistent-archeoloog)
Locatie:	Sint-Truiden, Naamsesteenweg (fig. 1.1 en 1.2) Bounding box: punt 1: x= 207312, y= 167004 punt 2: x= 207399, y= 167149 Gemeente Sint-Truiden, Afd. 3, sectie E, percelen 168H3, 168K3, 168E3, 168F3, 168G3, 168W2, 61R2
Periode uitvoering:	25 februari 2021
Relevante termen¹⁷:	Landschappelijke profielputten, Kesseltbodern
Bebouwde zones:	Het vergunningsgebied is momenteel volledig verhard en bebouwd. In de noordelijke zone is een parking aanwezig. De zuidelijke zone is ook volledig verhard met een onderkelderde gebouw en een open loods.

¹⁷ Thesaurus: <https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

3.2 Gemotiveerd advies

Binnen het onderzoeksgebied werd op 25 februari 2021 door Studie bureau Archeologie bv een landschappelijk bodemonderzoek (2021C5) en een proefsleuvenonderzoek (2021B334) uitgevoerd. In totaal werden 5 sleuven en 13 profielputten aangelegd waarin verspreid over het hele terrein ontginningskuilen uit de late middeleeuwen werden aangetroffen.

Het aangetroffen sporenbestand, bestaande uit 5 bodemsporen, wordt geassocieerd met slechts één fase in het verleden, namelijk de ontginning van het terrein voor leem en/of klei vanaf de late middeleeuwen. Behalve deze kuilen werden er geen andere sporen aangetroffen op het terrein.

Het projectgebied bevindt zich in een zone met bodemtype OT en OB, wat opgehoogde terreinen en niet gekarteerde bodems zijn. Het onderzoeksgebied kan op basis van de profielputten opgedeeld worden in twee pedogenetische zones, namelijk een eerste zone waarbij het bodemprofiel volledig verstoord is en er geen Bt-horizont meer aanwezig is en een tweede zone waar het bodemprofiel verstoord is, maar er wel nog een Bt-horizont aanwezig is. Deze tweede zone wordt enkel aangetroffen in het oostelijke deel van het terrein. In deze zone bevindt het archeologische vlak zich op een diepte tussen de 115cm en 225cm. Echter wordt het archeologische vlak (Bt-horizont) aangetroffen onder een deel van een ontginningskuil, waardoor er voor het gehele terrein van een verstoring van de bodem door deze ontginning vanuit kan gegaan worden.

Onderaan de profielen werd een C-horizont aangetroffen dat een kalkrijke leem is van de Brabantleem. Aan de hand van HCl werd getest of het inderdaad om kalkrijke leem van de Brabantleem ging. Volgens de quartairgeologische en quartairprofieltype kaart zou er zich binnen het projectgebied een Kesseltbodem bevinden onder deze Brabantleem en boven de Haspengouwleem. Echter kon tijdens het vooronderzoek deze Kesseltbodem niet aangetroffen worden door de hoge grondwaterstand op ca. 3m diepte. De Cicindriabeek loopt in het westen van het projectgebied en is een verklaring voor de natte gronden binnen het projectgebied. Aangezien het terrein nu nat is, kan er vanuit gegaan worden dat dit in het verleden ook zo was.

Op basis van het bureauonderzoek, het uitgevoerde landschappelijke bodemonderzoek en het proefsleuvenonderzoek kan worden vastgesteld dat het volledige projectgebied wel archeologische waarden in de vorm van ontginningskuilen met laat-middeleeuws materiaal bevat, maar dat de kenniswinst voor het gehele terrein miniem is. Een opgraving zou niet voor meer kennis zorgen dan de conclusies van het proefsleuvenonderzoek, namelijk een terrein dat volledig verstoord is door grote ontginningen voor de leem en/of klei vanaf de late middeleeuwen. De nabijheid van de Cicindriabeek zorgt voor het niveau van de grondwatertafel binnen het projectgebied. Hierdoor heeft men ter hoogte van het waterniveau van de beek te maken met een natte bodem. De aanwezigheid van gleyverschijnselen in de C-horizont in profielen 1, 4, 11, 12 en 13 wijst er in elk geval op dat deze grondwatertafel geen nieuw fenomeen is en eventueel dieper liggende afzettingen tijdens het quartair onder water hebben gestaan, of minstens dermate nat dat hier geen loopvlak kan verwacht worden. Gelet op de situeren van de profielen met gleyverschijnselen kan besloten worden dat het hele projectgebied geen loopvlak heeft gehad onder de watertafel. De theoretische aanwezigheid van een Kesseltbodem is hierdoor met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid in te schatten als onbestaande waardoor de kans op het aantreffen van archeologische relevante waarden zoals steentijd artefactensites nihil is. Hierdoor is het kosten-baten niet aangewezen om verder onderzoek in functie van steentijd artefactensites uit te voeren voor het gehele projectgebied.

3.3 Programma van maatregelen

Bij vrijgave van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in het onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 Art. 5.1.4. van toepassing: “Iedereen die, op een ander moment dan bij het uitvoeren van een archeologisch vooronderzoek, een archeologische opgraving of het gebruik van een metaaldetector, een roerend of onroerend goed vindt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het archeologische erfgoedwaarde heeft, is verplicht daarvan binnen drie dagen aangifte te doen bij het agentschap.” Deze aangifte kan gebeuren op <https://www.onroerenderfgoed.be/nl/digitaal-vondstmeldingsformulier>.

